

ОФІС РЕФОРМ
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ДАЙДЖЕСТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ UKRAINE RECOVERY DIGEST №76

**ЩОТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД МЕДІА,
НОРМАТИВНИХ АКТІВ ТА ЗАЯВ
НА ТЕМУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ**

29 СЕРПНЯ - 4 ВЕРЕСНЯ 2023

ЗМІСТ:

1. МІЖНАРОДНА ДОПОМОГА	3
2. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ОФІЦІЙНО	5
3. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ЕКСПЕРТИ	11
4. ХІД ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ	15

Якщо бажаєте отримувати дайджест – пишіть нам на адресу:
rdo@kmu.gov.ua

1. МІЖНАРОДНА ДОПОМОГА

СВІТОВИЙ БАНК ВИДІЛЯЄ 232 МЛН ДОЛАРІВ НА ЕКСТРЕНІ РЕМОНТИ ПОШКОДЖЕНОГО ЖИТЛА УКРАЇНЦІВ

У рамках нового проекту Світового банку «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)» понад 100 000 родин в Україні отримає допомогу на проведення термінового ремонту житла, пошкодженого внаслідок російського вторгнення.

Початкове фінансування на загальну суму 232 мільйони доларів США дозволить відшкодувати видатки на ремонт людям, чії будинки зазнали часткового пошкодження. Згодом очікується додаткове фінансування до 800 мільйонів доларів США від Світового банку та партнерів у вигляді кредитних гарантій, грантів та інших внесків.

[Джерело](#)

МІНФІН: 4,3 МЛРД ДОЛАРІВ США ПРОФІНАНСОВАНО НА ПРІОРИТЕТНІ ВИДАТКИ І КВАРТАЛУ 2023 РОКУ В РАМКАХ ПРОЄКТУ СВІТОВОГО БАНКУ (PEACE)

Міжнародні партнери спрямували 4,3 млрд доларів США в рамках Проекту PEACE на відшкодування пріоритетних видатків I кварталу 2023 року. 93% коштів - гранти від Сполучених Штатів Америки.

Крім того, Україна отримала 15 млн доларів США грантової допомоги від Фінляндії та кредит у розмірі 272 млн доларів США (252,3 млн євро) від Світового Банку.

[Джерело](#)

УКРАЇНА В 2024 РОЦІ ОТРИМАЄ ДОПОМОГУ НА МАЙЖЕ 400 МІЛЬЙОНІВ ДОЛАРІВ ВІД ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ

Південна Корея наступного року надасть Україні фінансову допомогу у розмірі 520 мільярдів вон (394 мільйони доларів), у вісім разів більше, ніж цього року, - повідомляє Reuters.

Відповідно до бюджету Південної Кореї на 2024 рік, пакет допомоги включає 130 млрд вон на відбудову, 260 млрд вон на гуманітарну допомогу та ще 130 млрд вон через міжнародні організації.

[Джерело](#)

УКРАЇНА І ЯПОНІЯ СПІВПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ НАРОЩУВАННЯ ПОТУЖНОСТЕЙ РОЗПОДІЛЕНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ

Реалізація домовленостей між країнами щодо постачання в Україну додаткових потужностей у вигляді газових турбін перебуває на завершальній стадії.

Очікується, що відповідне устаткування допоможе забезпечити надійне енергопостачання в низці регіонів України протягом майбутньої зими навіть в умовах ворожих обстрілів, а також підвищить маневрові потужності системи. Про це повідомило Міністерство енергетики за результатами зустрічі міністра Германа Галущенко із Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні Кунінорі Мацудою.

В Україну вже доставлено 12 вантажів гуманітарної допомоги з Японії, яка включає, зокрема, резервні електростанції та генератори різної потужності.

[Джерело](#)

СЛУЖБА ВІДНОВЛЕННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ОТРИМАЛА ДОПОМОГУ У 200 ТИСЯЧ ЄВРО ВІД УРЯДУ СЛОВАЧЧИНИ

За інформацією Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, ці гроші буде витрачено на експериментальний проект будівництва магістрального водогону.

Проект спрямований на мінімізацію наслідків знищення Каховської ГЕС військами рф. Загальну вартість проекту Агентство відновлення оцінює орієнтовно у 13,5 млрд грн. До цього внеску від уряду Словаччини всі потреби відбудови закривали з держбюджету – з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Наразі Агентство відновлення запустило першу нитку водогону на ділянці Інгулець – Південне водосховище – це забезпечило 25% потреби у питній воді для Кривого Рогу. Повністю завершити будівництво 145 кілометрового водогону плануємо у листопаді цього року.

[Джерело](#)

ФІНЛЯНДІЯ НАПРИКІНЦІ СЕРПНЯ ВІДПРАВИЛА В УКРАЇНУ ВЕЛИКУ КІЛЬКІСТЬ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ОЧИСНИХ СПОРУД

Про це повідомило Міністерство внутрішніх справ Фінляндії. Додатково, наприкінці літа Фінляндія відправила в Україну машини швидкої допомоги, пожежну машину, обладнання для 3D-моделювання та різноманітні засоби водопостачання.

«Фінляндія готується надіслати велику допомогу енергетичному сектору України, а також ІТ-обладнання та різні транспортні засоби», – зазначено у повідомленні.

[Джерело](#)

ШВЕЙЦАРІЯ ПРИЄДНАЛАСЯ ДО СТВОРЕНОГО РАДОЮ ЄВРОПИ РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ УКРАЇНІ АГРЕСІЄЮ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Це членство підкреслює підтримку Швейцарією тих, хто постраждав від війни, та політичного процесу відбудови України, який Швейцарія ініціювала спільно з українським урядом на Конференції з питань відновлення України 2022 року в Лугано, - зазначається в офіційному повідомленні.

Членство Швейцарії в Реєстрі збитків незабаром буде офіційно затверджене Радою Європи.

[Джерело](#)

ЛИТВА ПОБУДУЄ В МІСТІ БУЧА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗА 18 МЛН ЄВРО, ЦЕНТРОМ ЯКОГО БУДЕ ШКОЛА

Про це повідомляє Укрінформ із посиланням на литовського мовника LRT. Проект, підготовлений литовською архітектурною студією 2L Architects та українською архітектурною студією Baust Architects, передбачає, що комплекс площею 14,6 тис. кв. м складатиметься зі школи, дитячого садка та спортивних майданчиків. Школу та дитячий садок відвідуватимуть до 880 дітей.

Будівля буде оснащена тепловими насосами, геотермальним обладнанням та геотермічним обладнанням, а також сонячною електростанцією потужністю 600 кіловатів. Побудована сучасна школа відповідатиме новітнім екологічним вимогам. При цьому в заходи з підвищення енергоефективності буде інвестовано 0,5 млн євро коштів Європейської програми кліматичних змін. Передбачається, що загальна вартість проекту становитиме 18 млн євро. Відкриття школи очікується 1 вересня 2025 року. Побудований комплекс буде безоплатно переданий місту Буча.

[Джерело](#)

2. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ОФІЦІЙНО

МІНІНФРАСТРУКТУРИ ПРАЦЮВАТИМЕ З БАНКОМ РОЗВИТКУ РАДИ ЄВРОПИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ПОШКОДЖЕНОГО ЖИТЛА

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (Мінінфраструктури) готує спільний проєкт з Банком розвитку Ради Європи (БРРЕ) щодо капітальних ремонтів пошкоджених багатоквартирних будинків.

Цільовою групою капітальних ремонтів є житлові об'єкти, які під час збройної агресії рф зазнали середніх та значних руйнувань.

Додатковим компонентом спільного проєкту з Банком розвитку Ради Європи можуть стати компенсації за знищене нерухоме майно.

[Джерело](#)

ВОДА, ЖИТЛО, ЕНЕРГЕТИКА: АГЕНТСТВО ВІДНОВЛЕННЯ ПРЕЗЕНТУВАЛО МІЖНАРОДНИМ ПАРТНЕРАМ СТРАТЕГІЧНІ ПРОЄКТИ

Відновлення водопостачання у постраждалих від підриву Каховської ГЕС регіонах, захист енергетичної інфраструктури, відбудова об'єктів житлової, соціальної, медичної і транспортної інфраструктури, які були зруйновані через війну – такі проєкти реалізує Агентство відновлення. Про це розповів голова Агентства відновлення Мустафа Найєм у ході зустрічі команди Міністерства відновлення з головами дипломатичних місій та керівництвом міжнародних фінансових організацій.

Ключовим викликом, над якими команда Агентства працює спільно з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, залишається захист об'єктів критичної інфраструктури.

restoration.gov.ua

[Джерело](#)

УКРЗАЛІЗНИЦЯ ОТРИМАЄ 100 МЛН ЄВРО НА ВІДНОВЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЮ ІНФРАСТРУКТУРИ

Кабінет Міністрів за ініціативи Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури ухвалив рішення скерувати Укрзалізниці 100 млн євро в рамках нової бюджетної програми.

Це кредитні кошти від Європейського інвестиційного банку (ЄІБ). Вони надійшли згідно з укладеною в 2016 році Угодою між Україною та ЄІБ щодо модернізації української залізниці. Гроші підуть на будівництво, модернізацію та ремонт об'єктів залізничної інфраструктури, а також на придбання вантажних вагонів та інших засобів для перевезень.

[Джерело](#)

УКРАЇНА ТА НОРВЕГІЯ ДОМОВИЛИСЬ ПРО «ТРАНСПОРТНИЙ БЕЗВІЗ»

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури за результатами Змішаної комісії підписало протокол із Міністерством транспорту Королівства Норвегії про «транспортний

безвіз» – можливість виконувати вантажні перевезення без дозволів. Він розповсюджуватиметься на вантажівки стандарту Євро-5 та вище.

Спрощений режим починає діяти з 1 вересня та стосуватиметься як двосторонніх, так і транзитних перевезень.

[Джерело](#)

НАША ЗАДАЧА ВІДБУДУВАТИ БЕЗПЕЧНІ І КОМФОРТНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ.

Олександр Кубраков

Минулого року команда Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури фокусувалася на відновленні транспортного сполучення зі звільненими територіями – дороги, мости, залізниця. Створювали можливість фізично повернутися додому.

Цього року наша задача запустити програми відновлення житла та критичної інфраструктури – базові умови для повернення українців до рідних міст і сіл. Зокрема, це стосується і освітньої інфраструктури.

З останніх даних обласних військових адміністрацій, майже 1800 шкіл наразі зруйновані. За останній рік вдалося відновити 410 шкіл завдяки фінансуванню з місцевих бюджетів, а також допомозі місцевих бюджетів.

Попри війну, наша задача відбудувати безпечні і комфортні навчальні заклади. З Фонду ліквідації наслідків вже на відновлення закладів освіти скеровано 3,2 млрд грн. На ці кошти капітально відремонтуюмо 66 шкіл та 15 дитсадків.

До активної відбудови шкіл та садочків долучилися наші міжнародні партнери.

[Джерело](#)

ШКОЛИ НОВОГО ФОРМАТУ: ЩО ОЧІКУЄ НА УКРАЇНСЬКІ ОСВІТНІ ЗАКЛАДИ ПІСЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ

У Києві відбувся міжнародний воркшоп із відбудови шкіл, який стане початком архітектурної трансформації закладів освіти.

Триденний воркшоп у Києві, організований українським урбан-бюро Big City Lab, є першим етапом проекту з відбудови пошкоджених війною шкіл. До вересня 2024 року вони пройдуть архітектурну трансформацію і будуть перебудовані під цінності Нової української школи. За підсумками проведених зустрічей експерти сформулюють концепції, які будуть передані МОН для подальшого опрацювання, а згодом поширення на сотні шкіл по всій країні.

Архітектурна трансформація освітніх закладів передбачає сучасний дизайн, наявність укриттів, створення безпечних функціональних просторів для навчання та комунікації дітей.

Розробка концепцій нових українських шкіл відбуватиметься в колаборації з українськими та європейськими архітекторами.

[Джерело](#)

ОЛЕКСАНДР КУБРАКОВ: ПРАЦЮЄМО НАД РОЗШИРЕННЯМ ФУНКЦІОНАЛУ СИСТЕМИ DREAM

Стартувало закрите бета-тестування оновлених функцій особистих кабінетів на платформі DREAM. Нові позиції розроблені з урахуванням досвіду роботи громад в DREAM та результатів консультацій з донорами та інвесторами проектів.

Наразі необхідно протестувати оновлені функції, щоб громади, як основні ініціатори проектів відновлення, навчилися користуватися всіма інструментами системи. Наша команда врахує їхній зворотний зв'язок для подальшого покращення роботи системи, адже вона – наш інструмент для пришвидшення відбудови», – зазначив Віце-прем'єр-міністр з відновлення

України — Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури України Олександр Кубраков. Першими скористалися новими функціями Агентство відновлення та всі його регіональні служби. Серед інших тестувальників – 100 громад, що одержать кошти з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації та Програми відновлення України. Закрите тестування триватиме місяць. З жовтня нові функції будуть доступні для всіх користувачів платформи DREAM.

[Джерело](#)

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ ЗАВЕРШИЛО УСТАНОВЧІ ЗУСТРІЧІ ПРІОРИТЕТНИХ СЕКТОРАЛЬНИХ РОБОЧИХ ГРУП У РАМКАХ РОБОТИ НАД ПРОГРАМОЮ UKRAINE FACILITY ВІД ЄС

Упродовж серпня відбулися перші зустрічі секторальних робочих груп з представниками бізнесу в рамках роботи над Планом України для реалізації програми Ukraine Facility та розробки галузевих стратегій розвитку.

На першому етапі реалізації програми Ukraine Facility запущено роботу 6 секторальних груп першого пріоритету за напрямками «Енергетика», «Агропромисловий комплекс», «Транспорт та логістика», «ІТ та комунікації», «Машинобудування» та «Критичні матеріали».

Після установчої зустрічі учасники секторальних груп мають підготувати та подати свої пропозиції впродовж наступних 2 тижнів. Після обробки та систематизації, отримані рекомендації буде обговорено з профільними асоціаціями та міністерствами й надалі розглянуто в ході подальшої роботи груп. Рекомендації від бізнесу буде доопрацьовано з експертами та представниками міністерств й направлено до відповідних органів. Вони будуть враховані при підготовці Плану України та довгострокових стратегічних планів розвитку секторів економіки.

У вересні відбудуться установчі зустрічі другої черги секторальних груп за напрямками «Фармацевтика», «Будівництво», «Деревообробка», «Креативні індустрії», «Фінанси та страхування».

[Джерело](#)

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ ПРОВЕЛО ЗУСТРІЧ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ПЛАНУ В РАМКАХ UKRAINE FACILITY

У ході зустрічі з представниками громадських організацій в рамках публічних обговорень Плану України, передбаченого програмою Ukraine Facility на 2024-2027 роки, учасники обговорили ключові питання, пов'язані з підготовкою та реалізацією Плану України, а також подальші дії та участь громадського сектору у цьому процесі.

Під час події Олексій Соболев, заступник Міністра економіки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, представив головні теми Плану України, над якими працює Уряд, ключові напрямки подальшої роботи та можливості для громадського сектору долучитися до розробки стратегій розвитку.

[Джерело](#)

ОЛЕКСАНДР КУБРАКОВ: ПРОДОВЖЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОЗНАЧАЄ ЗБІЛЬШЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ

Серед пріоритетів наступного року — проекти відновлення економічної спроможності громад, допомога у створенні робочих місць та сприяння розвитку бізнесу у звільнених та найбільш постраждалих регіонах України, — заявив Віце-прем'єр-міністр з відновлення України — Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури України Олександр Кубраков під час форуму «Децентралізація 2023. Законодавчий порядок денний».

За підсумками Форуму, участь в якому взяли представники понад 1000 громад, визначено три основні завдання, що стоять перед державою. А саме:

- Підтримка постійно діючої діалогової платформи громад, яка слугуватиме ефективним

інструментом для забезпечення законодавчої підтримки реформи децентралізації та подолання наслідків війни;

- Створення законодавчих умов для відновлення і розвитку територій громад, що слугуватиме основою для повернення в Україну українського та міжнародного бізнесів, українських громадян, інтеграції внутрішньо переміщених осіб;

- Подальше впровадження реформи децентралізації у відповідності до європейських стандартів, що сприятиме євроінтеграції України.

[*Джерело*](#)

ПОТРІБНО 50 НОВИХ СВЕРДЛОВИН, - РУСЛАН СТІЛЕЦЬ ОКРЕСЛИВ ТЕРМІНИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОДОЮ ХЕРСОНЩИНИ

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець розповів про етапи відновлення водопостачання, окреслив терміни реалізації запланованого та де і скільки людей вже з питною водою під час Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України під головуванням Керівника Офісу Президента України Андрія Єрмака.

“Відновлення постачання води на Півдні – одне з ключових питань засідання президії Конгресу. Актуальна потреба для Херсонщини – нові 50 артезіанських свердловин. Продовжуються роботи з буріння. Попередній дедлайн – 15 жовтня. Прокладання трубопроводів – до 15 листопада. Щоб прискорити виконання цих робіт, Кабінет Міністрів України схвалив рішення, яке спрощує процедуру”, – зазначив Руслан Стрілець.

[*Джерело*](#)

У МОЗ ПРОВЕЛИ ЗУСТРІЧ З МІСІЄЮ БАНКУ РОЗВИТКУ РАДИ ЄВРОПИ ЩОДО СПІВПРАЦІ В ГАЛУЗІ ВІДНОВЛЕННЯ МЕДИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Ключові напрями співробітництва фокусуватимуться на забезпеченні першочергових потреб України у сфері охорони здоров'я. На них обговорюється залучення 100 мільйонів євро.

Основний напрям проєктів стосується відновлення та модернізації лікарняної допомоги відповідно до напрямів реформ, які включають відновлення лікарень з урахуванням енергоефективності і забезпечення доступу до альтернативних джерел енергії; розроблення галузевого планування мережі лікарень, технічних специфікацій та проєктної документації. А також підтримка розбудови потенціалу в частині цифровізації та інновацій. Зокрема, впровадження цифрового інструменту для відстеження звернень пацієнтів від місцевого до національного рівня у єдиній системі, розробка основних модулів електронної системи охорони здоров'я e-Health.

Частина коштів буде спрямована на забезпечення нових та невідкладних потреб у сфері психічного здоров'я та реабілітації: закупівлю обладнання, відновлення та створення медичної інфраструктури для підвищення доступності цих послуг.

Частину допомоги планується залучити на відновлення мережі закладів «первинки»: як на розширення мережі та модернізацію будівель, так і на забезпечення роботи мобільних груп для надання медпослуг у постраждалих та віддалених районах.

[*Джерело*](#)

МІНСОЦПОЛІТИКИ ТА ВСЕСВІТНЯ ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА ООН ОБ'ЄДНУЮТЬ ЗУСИЛЛЯ ДЛЯ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ПЕНСІОНЕРІВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ НА ТЕРИТОРІЯХ АКТИВНИХ АБО МОЖЛИВИХ БОЙОВИХ ДІЙ

Мінсоцполітики, Пенсійний фонд і Всесвітня продовольча програма ООН (ВПП ООН) ініціювали спільний проєкт, мета якого – забезпечити максимальну синергію у наданні українським громадянам грошової підтримки від міжнародних гуманітарних організацій. Зокрема, підтримати громадян, які проживають у зоні бойових дій, мають низьку пенсію, та не отримують інших грошових допомог від міжнародних організацій.

Перелік таких осіб, на підставі наявних у державі реєстрів, формує Пенсійний фонд. А ВПП спрямовує грошові виплати саме цим людям. 30 серпня таку фінансову підтримку отримали на картки понад

260 тис. пенсіонерів. Загалом було перераховано коштів на загальну суму понад 115 млн грн.

[Джерело](#)

СВІТОВИЙ БАНК ТА МІНСОЦПОЛІТИКИ ВИЗНАЧИЛИ КЛЮЧОВІ НАПРЯМКИ ПОДАЛЬШОЇ СПІВПРАЦІ

У Міністерстві соціальної політики відбулась зустріч з представниками Світового банку, присвячена питанням відновлення України та співпраці у соціальній сфері.

Сторони обговорили поточні та пріоритетні проекти. Серед них – подальша грошова підтримка основних соціальних програм для наших громадян, в т.ч. малозабезпечених, внутрішньо переміщених осіб та людей з інвалідністю. На зустрічі йшлося про такі напрями співпраці як:

- підтримка поточних видатків на соціальну допомогу і виконання певних індикаторів та критеріїв: важливе збільшення коштів на покриття бідності, але не менш важливо, чи ефективно ці кошти використовуються;
- розвиток соціальних послуг, адже гроші без послуги не дають можливості людині вийти зі скрути, в якій вона опинилася. А також – запровадження національного закупівельника соціальних послуг для покращення якості та доступності цих послуг;
- вдосконалення пенсійної системи: у суспільстві є великий запит на пенсійну реформу, тож команда Міністерства активно працює над її впровадженням.

[Джерело](#)

СЕРГІЙ МАРЧЕНКО ОБГОВОРІВ ІЗ МІНІСТРОМ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ ІТАЛІЇ ПОТРЕБИ УКРАЇНИ У ЗОВНІШНЬОМУ ФІНАНСУВАННІ НА НАСТУПНИЙ РІК

Міністр фінансів України зауважив, що завдяки комплексним заходам Уряду та, зокрема, Мінфіну України, а також потужній підтримці іноземних партнерів, зараз фінансова система країни стабільна.

“Проте незважаючи на певну стабілізацію економічної ситуації, ступінь невизначеності щодо ключових прогнозних макроекономічних показників залишається високим через безпекові ризики. Окрім того, у держбюджет 2024 року ми закладаємо військові видатки на рівні 2023 року і, відповідно, дефіцит бюджету прогнозується не меншим, ніж цього року. З огляду на це, для нас життєво важливо мати запевнення від партнерів щодо прогнозованої та ритмічної підтримки на наступний рік”, – додав Сергій Марченко.

У цьому контексті сторони обговорили роботу української сторони та ЄС над запровадженням програми Ukraine Facility на 2024-2027 роки загальним обсягом 50 млрд євро.

[Джерело](#)

**ВІДНОВЛЕННЯ - ЦЕ НЕ ЛИШЕ ПРО БУДІВНИЦТВО, ЦЕ ПРО
ТРАНСФОРМАЦІЮ НАШОЇ ДЕРЖАВИ.**

Олександра Азархіна

Як Україна відновлюється під час війни? Хто допомагає? Чи заважає війна реформам? Як зробити процес відбудови прозорим? Відповіді на ці та інші питання дає заступниця Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури Олександра Азархіна.

Що таке відновлення у сучасному розумінні?

Відновлення - це не лише про будівництво, це про трансформацію нашої держави. Свою руїну ми вже мали, і зараз нам треба розпочати новий етап, коли ми переосмислюємо не просто інфраструктуру, а стосунки між людиною і державою, людиною і громадою, Україною і світом.

Які терміни відбудови ставить перед собою Мінвідновлення?

Фактично, відновлення, як і відбудова, відбуваються вже зараз. Думку, що нам не треба чекати на день перемоги, поділяють і наші партнери. Вже зараз це є частиною нашого

спротиву, частиною того, як Україна має перемогти у цій війні. Тому цей процес розпочався ще у минулому році. Від дрібних ремонтів, до відбудови мостів, буквально відразу після деокупації та звільнення Київщини, Сумщини, Харківщини, Херсонщини, Чернігівщини.

Звідки Україна буде брати гроші на відновлення?

Близько 85% - це реструктуризовані кредити, які надавалися нашими європейськими партнерами в минулі роки. Наприклад, Європейський інвестиційний банк дозволив нам використати кошти, які планувалися на повну реконструкцію траси Київ-Одеса, на відновлення зруйнованих мостів. І таким чином ми взагалі змогли відновити нормальну логістику в країні. Тільки зараз починають з'являтися проекти власне за донорські кошти. Заявлена підтримка і від ЄС і від США. Третій суб'єкт - це Японія, яка вже залучила близько \$600 млн, які ми отримуємо як пряму допомогу.

Враховуючи величезний масштаб руйнувань - за це має заплатити росія. Але перед цим ми розраховуємо на підтримку партнерів, але їхні ресурси не безмежні. Саме тому ми говоримо про необхідність залучення приватних інвестицій.

[Джерело](#)

РОЗВИТОК ВЛАСНОЇ АГРОПРОМИСЛОВОСТІ І ПЕРЕРОБКИ Є ОСНОВОЮ ПОЛІТИКИ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.

Олександра Азаркіна

Задля відновлення чи розвитку бізнесу, або започаткування власної справи, в тому числі і в переробній галузі, Уряд надав українським підприємцям доступ до фінансування, зокрема, через грантові програми. Про це зазначив заступник Міністра економіки України – Торговий представник України Тарас Качка під час зустрічі з представниками дипкорпусу з питань імплементації Формули миру Президента України Володимира Зеленського у частині продовольчої безпеки.

В контексті продовольчої безпеки Тарас Качка зазначив, що Україна поставила перед собою досягнення таких цілей: безперешкодне судноплавство, передбачувана торгівля, довгострокове постачання продуктів харчування та агрохаби, координація гуманітарної допомоги. Україна хоче інвестувати у розвиток цих систем для боротьби з голодом, що також є компонентом Формули миру Президента України.

[Джерело](#)

3. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ЕКСПЕРТИ

БОРГИ В ОБМІН НА ДОВКІЛЛЯ: ЯК УКРАЇНІ СКОРИСТАТИСЯ СВІТОВИМ ДОСВІДОМ «ЗЕЛЕНОГО» ВІДНОВЛЕННЯ. ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ В ІНШИХ КРАЇНАХ ТА ЧИ МОЖЕ БУТИ РЕАЛІЗОВАНО В УКРАЇНІ?

Вочевидь, вже найближчим часом першочерговими питаннями стануть як відновлення зруйнованої інфраструктури, так і реструктуризація рекордного держборгу. Про це йдеться в публікації *Української правди на основі матеріалів дослідження DiXi Group «Кращі практики «зеленого» фінансування та повоєнного «зеленого» відновлення: можливості для України»*.

В цьому контексті уряду варто звернути увагу на міжнародний досвід так званого «зеленого» відновлення, який набирає дедалі більшої популярності у світі. Його суть полягає в можливості списати частину боргів в обмін на зобов'язання використати вивільнені кошти на розвиток проектів у сфері захисту довкілля або змін клімату.

Реструктуризувати частину боргу держави та направити ці кошти на відновлення дозволяють механізми debt-for-climate swaps та debt-for-nature swaps.

З огляду на повномасштабне вторгнення Росії, найближчим часом першочерговою пріоритетною ціллю держави буде планування післявоєнного відновлення зруйнованих міст та населених пунктів разом із цивільною та промисловою інфраструктурою.

За певних точок перетину така активність може і має бути поєднана із заходами захисту довкілля та розвитку, однак цим питанням, скоріш за все, буде відведена другорядна роль.

Таким чином, боргові свопи мають розглядатися Україною в значно ширшому контексті та стати допоміжним інструментом управління держборгом, адже на фоні післявоєнної відбудови захист довкілля не матиме таких пріоритетів, як в довоєнний період.

Разом із тим, саме ця прогалина може бути покрита свопами, в той час, як інші потреби фінансуватимуться державним бюджетом, за рахунок фінансової допомоги інших держав та міжнародних організацій.

Крім того, не слід забувати, що обсяг кредитування, який зростає через надання позик на відбудову продовжить збільшувати державний борг України кожного наступного року, а свопи – це гарна можливість зменшити обсяг боргу.

[*Джерело*](#)

10 УРОКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ. ТОП-ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ГАЛЬМУВАЛИ ВІДБУДОВУ ІНШИХ КРАЇН

Ірина Коссе, провідний науковий співробітник Інституту економічних досліджень та політичних консультацій

Досвід з відбудови у різних країнах дає нам можливість виділити десять ключових ризиків, які варто врахувати уряду України під час планування та впровадження відбудови – як сьогодні, так і в повоєнний період.

Отже, яких помилок припускалися під час попередніх відбудов?

Використання урядом, міжнародними організаціями, іншими донорами та громадськістю різних систем показників відбудови для оцінки її ефективності.

Орієнтація лише на відновлення житла та критичної інфраструктури, як-от доріг та мостів. Важливо враховувати також відбудову соціальної інфраструктури (для надання освітніх, медичних та інших соціальних послуг) та планувати стале використання природних ресурсів.

Відстеження лише коштів на відбудову, що спрямовуються через уряд, та дублювання фінансування.

Нестача даних для моніторингу відбудови. Моніторинг лише кількісних показників відновлених будівель та неврахування питання, як запобігти лихам у майбутньому. Тому важливо приділяти увагу і моніторингу вже відбудованих об'єктів на їхню відповідність принципам безбар'єрності, енергоефективності та сталості.

Недотримання принципів сталої відбудови.

[Джерело](#)

ЯК СТЯГНУТИ КОМПЕНСАЦІЮ ЗБИТКІВ З РФ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ЗАХОДУ

Сергій Верланов, голова Державної податкової служби (2019-2020)

Від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну США, Сполучене Королівство, Канада, Японія та Європейський Союз заморозили понад 300 млрд євро активів Центробанку РФ. Крім того, ще близько \$30 млрд, що належать підсанкційним російським олігархам, також «знерухомлені».

Зрозуміло, що вказані активи мають бути використані для компенсації збитків, завданих Україні, і для цього уже розглядаються різні варіанти. Кожен з цих варіантів, які за географічним критерієм можна поділити на універсальні, регіональні та національні, є по різному ефективним, хоч і має одну мету.

Однак найбільш потужні інструменти для конфіскації російських активів і водночас чи не найбільші сумніви з цього приводу залишаються у Європейського Союзу.

Зараз у Євросоюзі відбуваються реальні дискусії між Європейською комісією і Європейським центральним банком, а також національними урядами найбільших країн-розпорядників заморожених коштів РФ.

Власне, основною лінією дискусії є можливість використання доходів від заморожених активів, сума яких може сягнути 3,3 млрд євро у 2023 році.

Деякі експерти припускають, що вироблений механізм може знайти своє втілення у 12-му пакеті санкцій Європейського Союзу. Очікується, що його затвердять восени.

Зважаючи на реальність дискусій у Євросоюзі, українським дипломатам, політикам, фінансовим експертам та юристам необхідно не залишатися осторонь, а взяти найактивнішу участь у роботі Єврокомісії та Європейського центрального банку щодо у конфіскації доходів від заморожених російських активів та разом знайти рішення в інтересах Європи та України.

[Джерело](#)

УКРАЇНА БІЛЬШЕ НЕ ТРАНЗИТНА ДЕРЖАВА І ГРОШІ СЮДИ ПРОСТО ТАК НЕ ЗАЙДУТЬ. ШІСТЬ ХИБНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО ВІДБУДОВУ, ЯКІ ПОШИРЮЮТЬ ПІД ЧАС ДИСКУСІЙ ПРО РОЗВИТОК УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Сергій Будкін, засновник інвестиційної компанії FinPoint

Останнім часом стало все більше траплятися виступів (переважно – з флангу макроекономістів та візіонерів з футурологами, але не тільки, тому й пишу) зі стандартним набором тез щодо післявоєнного відновлення України, які, на мою думку, є просто хибними і укорінення яких в суспільній уяві може мати дуже негативні наслідки для планування повоєнного відновлення.

Тому я вирішив спробувати зібрати разом ці міські легенди та прокоментувати їх, аби за можливості не впадати в пастку невиправданих очікувань і неправильних пріоритетів у тому, що треба робити задля того, аби повоєнна відбудова була успішною.

1. Україна – велика транзитна держава

Україна була великою транзитною державою. В результаті війни Україна стає з транзитної країни кінцевою країною подорожі товарів.

2. У світі є багато грошей, які приречені на те, аби прийти до України

В Україні як напрямку інвестицій – дуже, на жаль, погана історія. І розповідь про те, що гроші просто прийдуть, бо їх дуже і дуже багато, не залишає місця для аналізу того, чому так багато іноземних інвесторів, і портфельних, і стратегічних, пішли з України з вкрай негативним

після смаком, а без такого аналізу і роботи над помилками залучити когось, окрім найбільш спекулятивних інвесторів, буде дуже важко.

3. Українська економіка – одна з найнедооціненіших

Тому, хто це каже, пропоную спробувати купити хоча б 10 тисяч гектарів землі с/г призначення на Заході або звільненому Півдні України. Або купити бізнес, який працює і має експортні надходження. Або купити житло (і порівняти вартість квадратного метра в Києві з вартістю квадратного метра в Порту, Кельні або Ризі, в яких немає війни).

4. Україна – це великий ринок збуту

Україна була однією з найстарших країн Європи до війни. В результаті війни країна стала ще старшою. Навіть якщо не дивитися на жахливо низький рівень доходів та ВВП на душу населення, все одно – більш старі за віком суспільства не споживають стільки ж, скільки молоді (окрім трьох категорій споживання – aged care, funeral services та tourism).

5. В Україні буде побудовано багато нових підприємств

Україна – одна з найстарших країн Європи. Якщо нічого не зробити з демографією, то на нових підприємствах просто не буде кому працювати.

6. Інвестиційні фонди можуть відбудувати країну

«Давайте зберемо 25 мільярдів доларів в фонд відновлення України і наша економіка розквітне». Проблема в тому, що у Східній Європі (найближчому аналогу) інвестиційні фонди зіграли в трансформації економіки країн набагато меншу роль, ніж стратегічні інвестиції.

І це я ще не почав розповідати про сферу послуг, від аудиторських та юридичних до готельних. Тобто гроші в приватні компанії потрібні (і з них можуть вирости національні або регіональні чемпіони), але з точки зору сталого розвитку стратегічні інвестиції мають чи не найбільше значення.

При цьому в нас зараз немає інфраструктури інвестування. Головна проблема в донорів сьогодні – не гроші, а те, куди їх можна вкласти з розумним рівнем ризику, якщо вийти за межі кредитування держкорпорацій або держави.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ. НА ЯКІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ЗВЕРНУТИ УВАГУ ДЛЯ ПЕРЕХОДУ НА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ

Одноставну думку в цьому плані висловили учасники галузевої сесії, яка відбулася під час конференції «Europe-Poland-Ukraine. Rebuild Together 2023».

Мета – безпечна електроенергетика

На думку Романа Піонковського, кандидата наук, члена наглядової ради «НЕК УКРЕНЕРГО», операційні виклики, які стоять перед сьогоднішньою Україною в сфері електроенергетичної інфраструктури, нагадують проблеми, з якими змагалися польські мережі 45–50 років тому. І хоча війна поглибила масштаби викликів, оскільки російські атаки викликали незаплановані перебої в інфраструктурі, вже до війни міжрегіональна передача електроенергії була перешкодою для відповідної збалансованості системи.

Перш ніж Україна почне заробляти значні кошти на транскордонній передачі електроенергії, необхідно вирішити питання регулювання української системи, яка завдяки тому, що вона спирається на паро-газову систему та на регулювання на основі гідроенергетичних установок, реагує повільніше, ніж європейська система на основі турбогенераторів.

Масштаб необхідних інвестицій важко розрахувати

Грубі спроби оцінити збитки поки що вказують на суму від кількох до кільканадцяти мільярдів доларів. З очевидних причин українські державні організації не матимуть ресурсів для фінансування реконструкції в оптимальних масштабах та моделі. Потрібен значний потік іноземних засобів, державних або приватних. Однак для того, щоб вони прибули, за словами президента WiseEuropa Мацея Буковського, важливо, щоб Україна сьогодні говорила спільною мовою з країнами – членами ЄС. Приклад розвитку Польщі після вступу до Європейського Союзу показує, що лише запровадження єдиних правил, спільного ринку, єдиних тендерних

процедур, антикорупційних механізмів призвели до прискорення темпів міжнародних економічних відносин.

Мацей Буковський також вважає, що потрібно дозволити працювати іноземному приватному капіталу, який, безумовно, буде слідувати попиту.

Кращий захист об'єктів, які були беззахисними

Заступник Голови наглядової ради «Укргідроенерго» Олег Терлецький під час свого виступу продемонстрував надзвичайно вражаючі кадри зруйнованої інфраструктури. Інфраструктура Укргідроенерго була атакована 35 разів з початку війни, зокрема це включає підлив дамби на Каховському водосховищі. В результаті підливу дамби 95% одержувачів води залишилися без цього ресурсу. Ситуація стосується півдня країни і великої території, для якої організація альтернативних поставок є незвичайним викликом. Укргідроенерго вже має план відбудови дамби, на що погодився український уряд. Робота може початися навіть на другий день після відновлення контролю над об'єктом. Компанія також шукає шляхи кращого захисту фізичної інфраструктури, яка до цього часу залишалася вразливою.

[Джерело](#)

4. ХІД ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ

УРЯД ПЕРЕРОЗПОДІЛИВ СУБВЕНЦІЮ В 1,7 МЛРД ГРН НА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОЄКТІВ ВІДНОВЛЕННЯ В РЕГІОНАХ

Кабінет Міністрів на засіданні 29 серпня ухвалив постанову про перерозподіл субвенції в 1,7 млрд грн на реалізацію проєктів відновлення в регіонах. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

«Це кошти Європейського інвестиційного банку, які ми спрямовуємо на підконтрольні Україні території в бюджети міських, сільських і селищних громад», — зазначив очільник Уряду. Як зауважив Прем'єр-міністр, Уряд виділив з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії на швидке відновлення безпрецедентне фінансування — понад 43 млрд грн.

За інформацією Мінвідновлення кошти будуть спрямовані на 70 проєктів. 3 них 26 проєктів знаходяться на завершальному етапі. Ще 44 відібрані робочою групою під час конкурсу, який завершився в червні 2023 року.

Нові проєкти розташовані в 19 областях. Серед них — 17 об'єктів освіти, 8 закладів охорони здоров'я, 10 ЦНАП, 3 об'єкти водопостачання та водовідведення, 2 житлових будівлі для внутрішньо переміщених осіб тощо.

[Джерело 1](#), [Джерело 2](#)

МАСШТАБНА РЕМОНТНА КАМПАНІЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ: 3 РЕМОНТУ РАНІШЕ ЗАПЛАНОВАНОГО ТЕРМІНУ ВИВЕЛИ БЛОК ПОТУЖНОСТІ У 1000 МВТ ОДНІЄЇ З ВІТЧИЗНЯНИХ АЕС

Після проведеного ремонту на 5 днів раніше запланованого терміну був під'єднаний до енергомережі блок однієї з атомних електростанцій. Він додав в енергосистему 1000 додаткових мегават потужності.

«Атомна енергетика — основа енергосистеми країни. Зараз атомники роблять усе можливе, аби наступної зими стабільно працювали блоки всіх атомних електростанцій. На сьогодні завершено ремонти 70% потужностей атомної генерації. Це шість блоків сумарною потужністю понад 5,4 тисячі МВт», — зазначив Міністр енергетики України Герман Галущенко.

Герман Галущенко своєю чергою додав, що в Україні триває наймасштабніша ремонтна кампанія в енергетиці — на підприємствах атомної, гідро-, теплової генерації.

[Джерело](#)

ЄРОБОТА: 211 МЛН ГРН ГРАНТІВ ВІД ДЕРЖАВИ ОТРИМАЮТЬ ПЕРЕРОБНІ ПІДПРИЄМСТВА

47 підприємців, що працюють в переробній галузі, отримають гранти від держави на 211 млн грн для розвитку бізнесу.

Від початку дії грантової програми фінансову підтримку від держави отримали вже 485 компаній на 2,8 млрд грн. При цьому вони створили понад 6 тисяч нових робочих місць для українців та сплатили понад 400 млн грн податків до бюджету.

За грантовою програмою для переробних підприємств «Новий рівень» підприємці можуть отримати грант до 8 млн грн на розвиток бізнесу. При цьому обов'язковою умовою надання коштів є створення отримувачем гранту нових робочих місць, зокрема, він має створити до 25 робочих місць.

[Джерело](#)

ЛЬВІВ ДОЛУЧИВСЯ ДО ГРАНТОВОЇ ПІДТРИМКИ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ - МІСЬКА ВЛАДА ДОДАТКОВО КОМПЕНСУВАТИМЕ ЇМ ДО 25% ВКЛАДЕНИХ ГРОШЕЙ.

Юлія Свириденко

Місцеві громади почали брати участь у співфінансуванні державної грантової програми стимулювання розвитку переробних підприємств. У Львові міська влада виділила 17 млн грн на компенсації бізнесменам, які створюють переробні підприємства. Про це повідомила Перший віце-прем'єр-міністр України – Міністр економіки України Юлія Свириденко.

Юлія Свириденко також нагадала, що підприємці мають можливість подавати заявки на гранти для розвитку переробних підприємств та створювати робочі місця на деокупованих територіях. Таким чином Уряд стимулює відновлення і розвиток деокупованих територій, які постраждали під час війни. Програма спрямована на повернення людей, надання їм можливості отримати роботу та створення сприятливого бізнес-клімату.

[Джерело](#)

У РАМКАХ ПРОЄКТУ «ПЛІЧ-О-ПЛІЧ» ВДАЛОСЯ ВІДНОВИТИ ПОНАД 400 ОБ'ЄКТІВ У ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ГРОМАДАХ ХЕРСОНЩИНИ

Про це розповів заступник керівника Офісу Президента Олексій Кулеба в інтерв'ю Укрінформу. «Окремо в нас також діє програма «Пліч-о-пліч» – пілотна ініціатива, яка повністю відповідає запиту залученості людей у допомогу країні. За цим проєктом 15 регіонів відправили своїх працівників, своїх людей на відновлення громад Херсонської області. Вони відновили вже більше 400 об'єктів», – зазначив він.

Водночас Кулеба проінформував, що у планах є ідея масштабування проєкту, щоб він стосувався не виключно ремонту будівель, а поширився і на соціальну, культурну, спортивні сфери.

Як повідомляв Укрінформ, на початку липня стартував проєкт «Пліч-о-пліч», у якому спроможні українські громади з різних регіонів допомагають відновлювати 26 населених пунктів Херсонщини.

[Джерело](#)

10 ТИСЯЧ АГРОПІДПРИЄМСТВ ОТРИМАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ КРЕДИТИ НА РОЗВИТОК

З початку року більше 10 тисяч українських агропідприємств одержали 49 мільярдів гривень банківських кредитів на розвиток фермерства. З них за державною програмою «Доступні кредити 5-7-9» майже 8 тисяч підприємств профінансовано на 29,6 мільярдів гривень.

[Джерело](#)

З ПОЧАТКУ РОКУ ВЖЕ 101 АГРОПІДПРИЄМСТВО ОТРИМАЛО ГРАНТИ НА РОЗВИТОК САДІВ І ТЕПЛИЦЬ

Понад 18 мільйонів гривень виплатили ще 9 агропідприємствам у рамках урядової грантової програми підтримки малого та середнього бізнесу «Робота». Гроші будуть спрямовані на розвиток садівництва, ягідництва, виноградарства та тепличного господарства.

Загалом у цьому році 101 фермерське господарство отримало державну допомогу на суму понад 379 млн гривень. З них майже 302 млн грн було направлено 86 підприємствам на розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства. Ще 15-ти виплачено понад 77 млн гривень – на теплиці.

[Джерело](#)

єОселя

програма доступного іпотечного кредитування

За минулий тиждень (з 28 серпня по 1 вересня)

видано **198** кредитів на придбання житла на суму **272,9** млн грн

 115 родин
військових
та силовиків

 19 родин
медиків

 35 родин
педагогів та науковців

 29 родин
без власного житла
та ВПО

3 моменту старту програми

2877 родин отримали
кредити
на придбання житла
на суму
4,04 млрд грн

 Кабінет Міністрів України Міністерство економіки та реформ Міністерство розвитку громад «Оселя»

ЄОСЕЛЯ: ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ УКРАЇНЦІ ОТРИМАЛИ ПІЛЬГОВИХ ІПОТЕЧНИХ КРЕДИТІВ НА 200 МЛН ГРН

2877 родин отримали кредити на суму 4,04 млрд грн в рамках урядової програми «Оселя» з моменту її старту.

За минулий тиждень видано 198 кредитів на суму 272,9 млн грн.

Серед отримувачів:

- 115 військовослужбовців та силовиків;
- 32 педагоги;
- 19 медиків;
- 3 науковці;
- 26 родин українців без власного житла;
- 3 родини ВПО.

Скористатись програмою доступного кредитування сьогодні можуть як представники окремих професій, так і громадяни, які не мають у власності житла або хочуть покращити його умови. Для військовослужбовців ЗСУ за контрактом, вчителів, медиків та науковців пільгова ставка складає 3% річних. Для інших категорій - учасників бойових дій, ветеранів, ВПО, інших громадян - ставка іпотеки становить 7%.

[Джерело](#)